

Vergaderjaar 2025–2026

36 892

Wijziging van de Gemeentewet, de Provinciewet, de Waterschapswet en de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba in verband met de risicoanalyse bestuurlijke integriteit voor kandidaat-bestuurders (Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur tweede tranche)

Nr. 10

AMENDEMENT VAN HET LID SCHILDER

Ontvangen 1 september 2026

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

I

In artikel I, onderdeel A, wordt in het voorgestelde artikel 36c, tweede lid, voor de punt aan het slot ingevoegd «of door de burgemeester».

II

In artikel II, onderdeel A, wordt in het voorgestelde artikel 35d, tweede lid, voor de punt aan het slot ingevoegd «of door de commissaris van de Koning».

III

In artikel III, onderdeel A, onder 1, wordt in het voorgestelde derde lid voor de punt aan het slot ingevoegd «of door de voorzitter».

IV

In artikel IV, onderdeel A, wordt in het voorgestelde artikel 41, tweede lid, voor de punt aan het slot ingevoegd «of door de gezaghebber».

Toelichting

Het wetsvoorstel belast de burgemeester met het toezicht op de uitvoering van de risicoanalyse bestuurlijke integriteit. Tegelijkertijd sluit het wetsvoorstel niet uit dat de burgemeester deze risicoanalyse zelf uitvoert. De indiener acht deze samenloop van verantwoordelijkheden onwenselijk. Degene die toezicht houdt op een zorgvuldige en deugdelijke uitvoering van een risicoanalyse, zou niet tegelijkertijd degene moeten kunnen zijn die verantwoordelijk is voor die uitvoering.

Ook de Afdeling advisering van de Raad van State heeft op deze mogelijke dubbelrol gewezen. De Afdeling constateert dat de burgemeester in een kwetsbare positie kan komen wanneer hij zowel toeziet op de uitvoering als de risicoanalyse zelf uitvoert en heeft daarom geadviseerd een scheiding aan te brengen tussen de uitvoering van de risicoanalyse en het toezicht daarop.

Die scheiding is naar het oordeel van de indiener des te belangrijker omdat de risicoanalyse betrekking kan hebben op gevoelige persoonsgegevens en de uitkomsten ervan een rol kunnen spelen bij de politieke beoordeling van een kandidaat-bestuurder. Iedere schijn dat degene die toezicht houdt op het onderzoek tegelijkertijd invloed heeft op de totstandkoming daarvan, dient daarom te worden voorkomen.

Dit amendement legt daarom wettelijk vast dat de burgemeester de risicoanalyse waarop hij toezicht houdt niet zelf kan uitvoeren. Het amendement schrijft bewust niet voor door welke persoon of instantie de risicoanalyse wél moet worden uitgevoerd. Decentrale overheden behouden daarmee ruimte om hiervoor, binnen de overige wettelijke kaders, een passende uitvoerder aan te wijzen.

Om dezelfde reden wordt deze scheiding tussen toezicht en uitvoering ook aangebracht in de overeenkomstige regelingen voor de provincies, waterschappen en openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Schilder